

[Arne Bjerregaard]

her, vil jeg gerne have spørgsmålet overflyttet til udvalget.

Mølgaard (DR):

Retsforbundet deler den opfattelse af byggeriets situation, som har drevet regeringen til at komme her til folketinget med de lovforslag, vi i dag har til behandling. Vi er ganske enige med regeringen i, at den nuværende situation er helt utilfredsstillende; noget må gøres for at afværge den værste byggekrisen siden 1950ernes start, om ikke længere.

Retsforbundet har også en række konkrete forslag til hvordan, og de går faktisk i de store linjer i andre retninger end regeringens; de vil virke effektivere og rimeligere.

Jeg vil tillade mig ganske kort at skitsere, hvilken afgørende skillelinje der er mellem regeringens og vore ønsker. Retsforbundet ønsker byggeriet billiggjort, ikke ved tilskud, der skaber nye uligheder mellem ejere og lejere og mellem nyetablerede og tidligere etablerede inden for begge kategorierne, nej, vi ønsker det skatte- og afgiftstryk, der hæmmer byggelysten og initiativet, lempet, vi ønsker byggemomsen fjernet. Det er noget andet end de tilskud, regeringen foreslår. Og vi må både af principielle grunde, først og fremmest lighedshensyn, og af hensyn til statsfinanserne afvise regeringens vej og i øvrigt også udtrykke nogen skepsis over for gavnvirkningen.

Retsforbundet ønsker endvidere værn mod spekulatoren ved salg af jord i offentligt eje på jordrentevilkår, så begyndeshuslejerne sænkes yderligere, ud over hvad momsfjernelsen betyder i den retning. Dermed vil incitamentet til at bygge forstærkes ekstra meget.

Men vi vil yderligere en altomfattende jordreform og en monopolbekæmpelsespolitik i øvrigt, der standser kapitaliseringsmulighed og spekulation. Det er en politik, som regeringen end ikke antydningvis lægger op til, og det gør, at vi må undsige helheden i regeringens byggekrisepolitik. Retsforbundet ønsker en lavrentepolitik, men det er generelt og ikke specifikt for byggebranchens vedkommende.

Retsforbundet nærer principielt velvilje over for liberalisering også på lånemarkedet og har dermed egentlig også en del tilovers for realkreditliberaliseringsforslaget fra rege-

ringen såvel som over for venstres forslag på dette område. Men vi må dog forbeholde os vores stilling, idet vi nøjere vil analysere, om ikke disse liberaliseringsfremskridt blot omgående kapitaliseres, så de betyder, at man langsigtet kommer fra asken i ilden med disse forslag.

Vi må også anføre, at liberaliseringen og den øgede ret for kreditinstitutter til at låne meget ud mod sikkerhed i ejendom nok forekommer lidt barok netop nu, hvor sikkerhedshensynet, der altid har været holdt frem som det grundlæggende hensyn, er sværere at se tilgodeset end nogen sinde før. Er det ikke mildt sagt lidt ulogisk? Vi afviser ikke medvirken til liberalisering her og nu, men vi må forbeholde os vores stilling.

Specielt vedrørende de kriseramte landmænd skal det bemærkes, at den solidariske ordning, der indebærer, at landbrugserhvervet som helhed kommer til at betale for dem, der har vovet sig for langt ud driftsmæssigt i det hele taget eller specifikt investeringsmæssigt, virker noget anstødeligt og umoralsk over for dem, der har drevet deres ejendom med den fornødne fornuft og forsigtighed. Princippet i denne udligningsmekanisme er ærlig talt ikke godt.

Endelig skal jeg specifikt om forslaget til lov om ændring af lov om boligbyggeri bemærke, at vi nok ser fornuftigt øget ungdomsboligopførelse og den højere grad af ligestilling mellem andelsboliger og almennyttigt byggeri, men det flytter jo i princippet blot nogle ulighedsgrænser i stedet for at udjævne dem. Vi nærer også sympati for den bedre adgang til opførelse af boliger til psykisk og fysisk handicappede, men vi føler, at lovforslaget som sådant alt i alt er for dyrt, urimeligt virkende og meget lidt appellerende til ansvarlighed hos bygherrer, hvor disse er almennyttige boligselskaber.

Vi vender os mod rentesikringsprincippet. Vel er renten alt for høj – den må ned, men ad generelle veje og ikke selektivt, for renten er jo en initiativdræbende faktor for det samlede erhvervs- og samfundsliv og ikke kun for byggeriet. Retsforbundet ønsker renten ned. Hvad regeringen foreslår er at sænke den i byggeriet og landbrugserhvervet, hvilket alt andet lige betyder øget rente for andre på grund af den belastning af kapitalmarkedet, denne rentesikring giver. Regeringen gør klogt i ikke at kalkulere med retsfor-